

Møteinnkalling

Kontrollutvalget Rømskog

Møtested: Rømskog kommune, møterom Kommunestyresal
Tidspunkt: 27.08.2019 kl. 09.30

Eventuelle forfall meldes til kontrollutvalgssekretariatet ved Anita Rovedal, telefon 908 55 384 eller e-post anirov@fredrikstad.kommune.no.

Varamedlemmer møter etter nærmere avtale.

Rømskog, 21.08.2019

Lars Erik Ottosson
Kontrollutvalgsleder

Sakliste

- PS 19/15   Protokoll fra kontrollutvalgets møte 28.05.19
- PS 19/16   Planlagte ressurser og tidsforbruk 2019 for Indre Østfold kommunerevisjon IKS
- PS 19/17   Overordnet revisjonsstrategi 2019
- PS 19/18   Revisjonens oppdragsvurdering
- PS 19/19   Informasjon fra revisjonen
- PS 19/20   Eventuelt

Saksnr.: 2019/9252
Dokumentnr.: 2
Løpenr.: 158965/2019
Klassering: 510/121
Saksbehandler: Anita Rovedal

Møtebok

Behandlet av Kontrollutvalget Rømskog	Møtedato 27.08.2019	Utvalgssaksnr. 19/15
---	-------------------------------	--------------------------------

---

Protokoll fra kontrollutvalgets møte 28.05.19

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

Protokoll fra kontrollutvalgets møte 28.05.19 godkjennes

Rakkestad, 07.08.2019

Indre Østfold kontrollutvalgssekretariat IKS

Vedlegg

Ingen

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

Protokoll fra kontrollutvalgets møte 28.05.19

Vurdering

Protokoll fra kontrollutvalgets møte 28.05.19 legges frem for formell godkjenning og signering.

Saksnr.: 2019/9252
Dokumentnr.: 6
Løpenr.: 166133/2019
Klassering: 510/121
Saksbehandler: Anita Rovedal

Møtebok

Behandlet av Kontrollutvalget Rømskog	Møtedato 27.08.2019	Utvalgssaksnr. 19/16
---	-------------------------------	--------------------------------

Planlagte ressurser og tidsforbruk 2019 - Indre Østfold kommunerevisjon IKS

Kontrollutvalgsekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

Kontrollutvalget tar *Planlagte ressurser og tidsforbruk 2019* for Rømskog kommune til orientering.

Rakkestad, 19.08.2019

Indre Østfold kontrollutvalgsekretariat IKS

Vedlegg

- «Planlagte ressurser og tidsforbruk 2019, Rømskog kommune», 15.08.2019

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

- Selskapsavtale for IØKR IKS
- Plan for forvaltningsrevisjon 2017-2018
- Plan for forvaltningsrevisjon 2019
- Overordnet revisjonsstrategi 2019
- Plan for selskapskontroll 2017-2020

Saksopplysninger

Påseansvaret overfor revisjonen er en sentral oppgave for kontrollutvalget, jfr. forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner § 4. Utover at revisjonen rapporterer til kontrollutvalget i møtene i fast sak «Informasjon fra revisjonen», legges dokumentene *Planlagte ressurser og tidsforbruk, Revisjonsstrategi, Oppdragsvurdering og Oppdragsansvarlig revisors uavhengighetserklæring* fram for kontrollutvalget slik at kontrollutvalgets påseerolle kan utøves.

I praksis vil det si at kontrollutvalget gjennom dialog og rapportering må danne seg en oppfatning av om kommunen har en forsvarlig revisjonsordning.

Kontrollutvalgets påseansvar innebærer å påse at:

- Revisjonen skjer i samsvar med lover, regler og god kommunal regnskapsskikk
- At revisor oppfyller krav til uavhengighet og kvalifikasjoner
- At revisjonen følger eventuelle avtaler inngått mellom revisor og kontrollutvalget
- At det årlig blir utført forvaltningsrevisjon
- At forvaltningsrevisjon skjer i henhold til regelverkets krav
- At det gjennomføres selskapskontroll

Kontrollutvalget skal ha en oppfatning av om revisjonen utføres i tråd med lover, forskrifter, god revisjonsskikk og eventuelle instruksjoner eller avtaler mellom revisor og kontrollutvalget. Revisor bærer selv det faglige ansvaret for gjennomføringen av revisjonen. Det er også opp til revisor å definere innholdet i og omfanget av revisjonsarbeidet.

Revisjonen legger fram dokumentet «*Planlagte ressurser og tidsforbruk 2019*». Dokumentet gir en fremstilling over samlede ressurser, oppgaver og planlagt tidsbruk til tjenesteproduksjon i den enkelte eierkommune. Planlagte ressurser og tidsbruk i Rømskog i 2019 er tilsvarende som for 2018. Beregning av timer (og timespris) fremgår ikke av planen, men disse ble presentert for kontrollutvalget i møte i november 2018. Sekretariatet forutsetter at denne beregningen fortsatt er lagt til grunn. Det vises forøvrig til planen med vedlegg som følger saken.

Vurdering

Kontrollutvalget anbefales å ta «*Planlagte ressurser og tidsforbruk 2019*» til orientering.

Indre Østfold Kommunerevisjon IKS

Planlagte ressurser og tidsforbruk 2019

Regnskapsrevisjon
Forvaltningsrevisjon
Selskapskontroll

Rømskog kommune

2019

INNHALDSFORTEGNELSE:

1. INNLEDNING:	2
1.1 Dokumentets formål	2
1.2 Revisjonsselskapet	2
2 RESSURSER	2
2.1 Stillingshemler og samlet ressurs	2
2.2 Tidsressurser i Rømskog kommune	2
2.3 Organisasjonskart	2
2.4 Kompetanse	3
2.5 Uavhengighet	3
3 ARBEIDSOPPGAVER	3
3.1 Kommunelovens bestemmelser	3
3.2 Nærmere om revisjonens arbeidsoppgaver	3
3.3 Oversikt over tjenesteproduksjonen i IØKR	4
4 OPPSUMMERING	4
VEDLEGG;	
1. Organisasjonskart per – 14.08.2019	
2. Tjenesteleveranser, IØKR IKS	

1. INNLEDNING:

1.1 Dokumentets formål

Hovedformålet med dette dokumentet er å gi en oversiktlig dokumentasjon over samlede ressurser oppgaver og tidsforbruk i revisjonsselskapet og i den enkelte eierkommune. En mer detaljert gjennomgang av risikovurdering, vesentlighet, ressurser, forvaltningsrevisjonsprosjekter og selskapskontroll, er å finne i følgende dokumenter:

- "Overordnet revisjonsstrategi" planperiode 01.05.2019 til 30.04.2020
- "Revisjonsplan for forvaltningsrevisjon" planperiode 2019-2020 (planen ble vedtatt høsten 2018)
- "Plan for selskapskontroll" planperiode 2017-2020 (planen ble vedtatt høsten 2016)

Dokumentene er obligatoriske for hver kommune.

1.2 Revisjonsselskapet

Indre Østfold Kommunerevisjon IKS (IØKR IKS), er et selskap etablert for å levere revisjonstjenester, til eierkommunene Aremark, Askim, Eidsberg, Hobøl, Marker, Rakkestad, Rømskog, Skiptvet, Spydeberg, Trøgstad og Våler. Selskapet har kontorsted i Rakkestad og vår adresse er Industriveien 6, 1890 Rakkestad.

Selskapet leverer regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og selskapskontroll.

2 Ressurser

2.1 Stillingshjemler og samlet ressurs

Revisjonsselskapet har 11 årsverk. Det er for tiden 5 kvinner og 6 menn. Planlagt total ressurs for 2019 er:

Timer regnskapsrevisjon kommuner	totalt 6 850 timer
Timer forvaltningsrevisjon/selskapskontroll kommuner	totalt 5 255 timer
Timer fellestråd/sokn og selskaper	totalt 1 375 timer
Timer administrasjon/ledelse	totalt 1 340 timer
<u>Andre oppgaver</u>	<u>totalt 150 timer</u>
<u>Sum eksterne timer</u>	<u>totalt 14 970 timer</u>

Selskapet selv, og standardene vi arbeider etter, setter strenge krav til intern kvalitetskontroll, jfr. standarden ISQC-1. Begge fagområdene, forvaltningsrevisjon og regnskapsrevisjon, har innarbeidet i sine planer, ressurser til intern kvalitetssikring. I tillegg timer til obligatorisk faglig oppdatering, reisetid ol.

2.2 Tidsressurser i Rømskog kommune

Tidsressurs i Rømskog kommune revisjonsåret 2019

Revisjon av kommuneregnskapet	158 timer
<u>Forvaltningsrevisjon/selskapskontroll</u>	<u>121 timer</u>
Totalt tid	279 timer

2.3 Organisasjonskart

Se vedlegg 1 til dette dokument

2.4 Kompetanse

Revisjonsenheten har samlet kompetanse som dekker de lovpålagte oppgaver innen revisjon, forvaltningsrevisjon og selskapskontroll. Våre ansatte har utdanning innen revisjon, statsvitenskap, psykologi, samfunnsgeografi, spesialpedagogikk og økonomi. Alle ansatte innen forvaltningsrevisjon har kompetanse i generell og spesiell forvaltningsrett. Våre ansatte innehar samlet mange års real kompetanse innen offentlig revisjon. Oppdragsansvarlig revisor plikter å gjennomføre minst 105 timer med faglig ajourhold i løpet av hver 3-års periode. Øvrige ansatte skal i løpet av samme periode ha minst 63 timer til etter- eller videreutdanning.

2.5 Uavhengighet

KL § 79 og forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner mv. kap. 6 omhandler krav til revisors uavhengighet og objektivitet. Kravet til uavhengighet og objektivitet gjelder alle som foretar revisjon. Det påhviler derfor alle som utfører revisjon å foreta en løpende vurdering av sin uavhengighet. Bestemmelsene gjelder alle som utfører revisjon for kommunen.

Indre Østfold Kommunerevisjon IKS har etablert rutiner som sikre at alle ansatte har fokus på sin egen uavhengighet til de oppdrag som den enkelte reviderer. Selskapet har fokus på vår væremåte og oppførsel, som sikrer profesjonalitet og objektivitet opp mot våre oppdragsgivere. Det er etablert etiske retningslinjer og varslingsrutiner.

Uavhengigheten til oppdragsansvarlig revisors og de revisorer som arbeider opp mot Rømskog kommune er vurdert og funnet i orden. Egenvurderingen av oppdragsansvarlig revisor (distriktsrevisor), legges frem for kontrollutvalget til behandling i 2019.

3 Arbeidsoppgaver

3.1 Kommunelovens bestemmelser

I kommunelovens § 78 heter det bl.a.

- Revisjon av kommunal og fylkeskommunal virksomhet skal skje i henhold til god kommunal revisjonsskikk.
- Revisjonsarbeidet skal omfatte regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon.

Egne bestemmelser om selskapskontroll finner man i kommunelovens § 80.

3.2 Nærmere om revisjonens arbeidsoppgaver

Revisjonens arbeidsoppgaver kan kort oppsummeres slik:

- Regnskapsrevisjon
  - Vurdering av økonomisk intern kontroll
  - Regnskapsbekreftelse
  - Misligheter
- Forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak og forutsetninger, herunder:
  - Forvaltningen bruker ressurser til å løse oppgaver som samsvarer med kommunestyrets vedtak og forutsetninger,
  - Forvaltningens ressursbruk og virkemidler er effektive i forhold til målene som er satt på området,
  - Regelverket etterleves,
  - Forvaltningens styringsverktøy og virkemidler er hensiktsmessige,

- Beslutningsgrunnlaget fra administrasjon til de politiske organ samsvarer med offentlige utredningskrav,
- Resultatene i tjenesteproduksjon er i tråd med kommunestyrets forutsetninger og/eller om resultatene for virksomheten
- Selskapskontroll:
  - Er et middel for å påse at forvaltningen av kommunens eierinteresser fungerer tilfredsstillende i henhold til kommunestyrets vedtak og forutsetninger og i henhold til aktuelle lover og regler.
- Eierskapskontroll:
  - Er å kontrollere om den som utøver kommunens eierinteresser, utøver myndigheten slik det er fastsatt i den aktuelle virksomhetsloven samt ivaretar kommunens interesser i samsvar med kommunestyrets vedtak og forutsetninger.
- Representere i kontrollutvalg og kommunestyre.

3.3 Oversikt over tjenesteproduksjonen i LØKR

Spesifikasjon av tjenesteproduksjon, Se vedlegg 2.

4 OPPSUMMERING

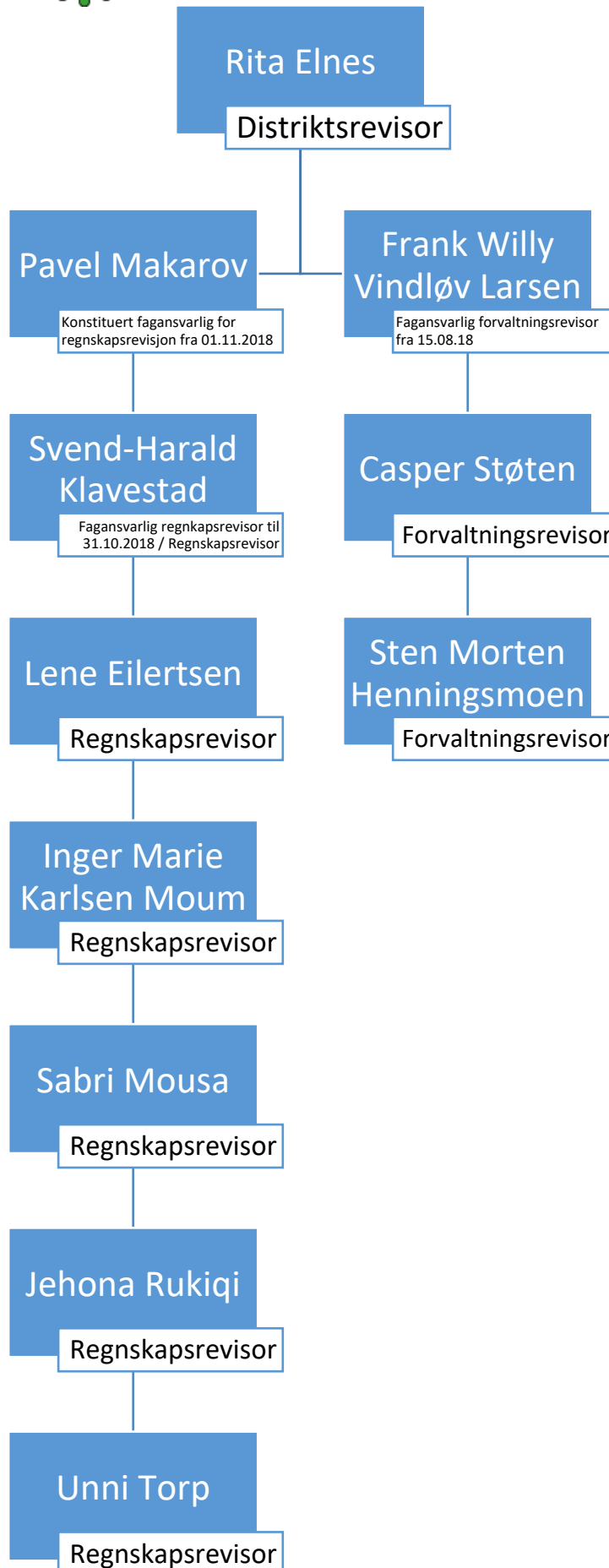
Hovedressursene i vår tjenesteproduksjon er knyttet til de forutsetninger som ligger til grunn for vedtatt budsjett. Selskapet har til en hver tid fokus på effektiv ressursbruk og kostnadsbesparelser. Ressursbruken planlagt i dokumentene plan for forvaltningsrevisjon, overordnet revisjonsstrategi for regnskapsrevisjonen og plan for selskaps- og eierskapskontroll vil gjennom året være til faglige vurdering. Hvis spesielle forhold skulle oppstå vil omprioriteringer blir gjort innfor de ressurser som er planlagt, og iht til de faglige standarder som settes til vårt arbeid.

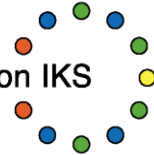
Rakkestad, 15. august 2019

Pavel Makarov

for Rita Elnes
Distriktsrevisor

Vedlegg 2

Oversikt over tjenesteleveranse IØKR IKS:

- 1. Regnskapsrevisjon - løpende revisjon og årsoppgjørrevisjon**
  - a. Revisjonsstrategi, kartlegging/testing intern kontroll og regnskapsbekreftelse
    - i. Lønnsområdet
    - ii. Innkjøpsområdet
    - iii. Driftsmiddelområdet (investeringer)
    - iv. Finansområdet
    - v. Overføringer
    - vi. Salgsområdet
    - vii. Likviditetsområdet
  - b. Evaluering og oppfølging
- 2. Forvaltningsrevisjon**
  - a. Overordnet analyse
  - b. Utarbeidelse av prosjektbeskrivelser
  - c. Revisjonsplan
  - d. Forvaltningsrevisjonsprosjekter
  - e. Oppfølgingsrapporter
  - f. Spørreundersøkelser (Questback)
  - g. Kurs/foredrag
- 3. Revisors uttalelse, attestasjon av prosjektregnskap - refusjonskrav**
  - a. Staten og andre instanser krever attestasjon av kommunens bruk av eksterne midler
- 4. Attestasjon av moms. kompensasjon**
  - a. Kommuner
  - b. Kirkelige fellesråd/menighetsråd
  - c. Interkommunale selskaper
  - d. Barnehager
- 5. Gjennomføring av selskaps-/eierskapskontroller**
  - a. Offentlig heleide AS og IKS i eierkommunene
- 6. Revisjon av andre regnskaper (egne retts-subjekter)**
  - a. Kirkelige fellesråd/menighetsråd
  - b. Interkommunale selskaper
  - c. Stiftelser
  - d. Fond
  - e. Legater

- f. Foreninger
- g. UI-regnskaper
- h. Interreg prosjekter

7. Rådgiving

8. Kurs

- a. Interne og eksterne kurs

9. Deltakelse i møter

- a. Den enkelte kommune – kontrollutvalg og kommune-/bystyre
- b. Samordningsforum – Fylkesmannen i Østfold
- c. Andre, på forespørsel
  - i. Rådmannsforum, Regionrådet ol.

Saksnr.: 2019/9252
Dokumentnr.: 3
Løpenr.: 161797/2019
Klassering: 510/121
Saksbehandler: Ida Bremnes Haaby

Møtebok

Behandlet av Kontrollutvalget Rømskog	Møtedato 27.08.2019	Utvalgssaksnr. 19/17
---	-------------------------------	--------------------------------

---

Overordnet revisjonsstrategi 2019

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

Kontrollutvalget tar *Overordnet revisjonsstrategi 2019 for Rømskog kommune* til orientering.

Rakkestad, 19.08.2019

Indre Østfold kontrollutvalgssekretariat IKS

Vedlegg

- Overordnet revisjonsstrategi 2019 – Rømskog kommune

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

- Forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner mv FOR -2004-06-15-904
- Forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner FOR – 06-15-905
- Revisjonsstandard ISA 300 og Revisjonsstandard ISA 315

Saksopplysninger

Selv om Rømskog kommune vil opphøre 01.01.2020, skal kommunes regnskap for 2019 revideres og revisor skal avlegge beretning for Rømskog kommunes siste årsregnskap våren 2020.

Revisor skal planlegge revisjonsarbeidet slik at revisjonen blir utført på en effektiv og faglig sikker måte og i tråd med bestemmelser i lov, forskrift og anvendt revisjonsmetodikk
Overordnet revisjonsstrategi skal bidra til å sikre at:

- Viktige revisjonsområder blir satt i fokus (Risiko og vesentlighet)
- Mulige problemer / områder identifiseres så tidlig som mulig
- Det tilegnes tilstrekkelig kunnskap om kommunes virksomhet

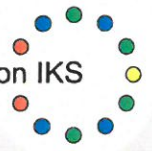
Planen (revisjonsåret) går fra 01.05.2019 til 30.04.2020.

Vurdering

Det vises til innhold og vurderinger i *Overordnet revisjonsstrategi 2019 Rømskog kommune*. Revisjonsstrategien anses å oppfylle kravene for sikre at obligatoriske oppgaver blir utført og for å kunne bekrefte regnskapet og avgi revisors beretning.

Revisjonen vil være til stede i møtet og kan svare på eventuelle spørsmål fra utvalget.

REGNSKAPSREVISJON

RØMSKOG KOMMUNE

2019

Overordnet revisjonsstrategi

Innhold

1. Innledning	3
2. Karakteristiske trekk ved oppdraget	3
3. Revisjonens vurdering.....	3
4. Gjennomføring og ressurser	4
4.1 Revisjonsteam og ressursinnsats	4
4.2 Revisors ressurser og kvalifikasjoner	4
4.3 Revisors uavhengighet og objektivitet	4
5. Risikovurdering og vesentlighet.....	5
5.1 Risiko.....	5
5.2 Foreløpig identifisering av områder der det kan foreligge høyere risiko	5
5.3 Vesentlighet	5
6. Revisjonsplan	6
6.1 Regnskapsrevisjon	6
6.2 Attestasjoner	6
6.3 Annet	6
7. Oppsummering	7

1. Innledning

I henhold til ISA 300 – «Planlegging av revisjon av et regnskap», skal kommunerevisor sikre at obligatoriske oppgaver blir utført og at arbeidet skjer på en måleffektiv og rasjonell måte. Revisor skal utarbeide en overordnet revisjonsstrategi som beskriver revisjonens innhold, når den skal utføres og angrepsmåte, samt gir veiledning for utarbeidelsen av revisjonsplanen. Planleggingen skal omfatte alle oppdrag, enheter og områder, og bidra til at risikoområder blir avdekket så tidlig som mulig og viet nødvendig oppmerksomhet slik at det utføres effektive og rasjonelle revisjonshandlinger i tilstrekkelig omfang. Videre skal planleggingen bidra til å sikre de nødvendige ressurser og en god oppgavefordeling.

2. Karakteristiske trekk ved oppdraget

Årsregnskapet omfatter kommunens virksomhet. Kommunen kjøper kjøpt tjenester på flere områder og har samarbeid med andre kommuner. Kommunen har også eier i noen interkommunale selskap, disse utarbeider egne regnskap som blir revidert særskilt.

Det er komplekse regelverk som gjelder for alle forvaltningsområdene i en kommune. De fleste aktivitetene er regulert i lov- og forskrift, og eventuelt endringer i lovverk, statlige pålegg og lignende vil påvirke kommunen. Rammevilkårene er etter vår vurdering ikke sterkt endret fra 2018 til 2019, med unntak av kommunesammenslåingen med Aurskog-Høland kommune.

2019 vil være svært preget av kommunereformen. Regnskapsåret 2019 vil være det siste året som selvstendig kommune. Rømskog kommune er selv juridisk og økonomisk ansvarlig frem til 01.01.2020.

Indre Østfold kommunerevisjon IKS har revidert Rømskog kommunen over lang tid, og har opparbeidet seg god kunnskap om oppdraget.

3. Revisjonens vurdering

Revisjonen vurderer at det i tiden før kommunesammenslåing kan gi økte risikoområder i en periode da det er mange oppgaver som skal løses.

Rømskog kommune har hatt mindreforbruk (overskudd) over flere år i driftsregnskapet, men for å balansere budsjettet er det brukt av fond de siste årene. Rømskog kommune har i 2019 budsjettet med kr 26 940 000 i investeringer i anleggsmidler. Av investeringene skal kr 17 965 000 til utvikling, kr 7 000 000 til helse og omsorg og kr 1 975 000 til kultur.

Kommunen har få ansatte og er sårbare ved sykdom og fratredelse av stillinger.

Rømskog kommune har kjøpt tjenester vedr. regnskapsføringen de siste årene.

4. Gjennomføring og ressurser

Revisjonsåret går fra 1. mai 2019 - 30. april 2020. Nedenstående tabell viser hvorledes arbeidet tidsmessig fordeles i løpet av året:

Regnskapsrevisjon 2019/2020												
	mai	juni	juli	aug	sep	okt	nov	des	jan	feb	mar	apr
1. Planlegging, oppstart nytt år												
2. Identifisering av risiko												
3. Kartlegging, testing av kontroller												
4. Substanshandlinger												
5. Årsoppgjørrevisjon												
6. Attestasjoner												

4.1 Revisjonsteam og ressursinnsats

- o Lene Eilertsen – Stedlig revisor
- o Rita Elnes – distriktsrevisor, oppdragsansvarlig revisor
- o Pavel Makarov - oppdragsansvarlig revisor
- o Svend-Harald Klavestad, Unni Torp, Jehona Rukiqi, Sabri Mousa, Inger Marie Karlsen-Moum – Medarbeidere

Totalt antall budsjetterte timer: **158 timer**

Ressursinnsatsen omfatter:

- o Regnskapsrevisjon bl.a. planlegging, løpende revisjon, internkontroll, årsoppgjør, budsjettoppfølging, intern kvalitetskontroll
- o Attestasjoner
- o Annet bl.a. veiledning, møter i kontrollutvalg og kommunestyre m.m.

4.2 Revisors ressurser og kvalifikasjoner

Revisors ressurser og kvalifikasjoner er vurdert etter de krav som er satt i ISA 220. Etter vår gjennomgang er det vurdert at kapasitet mht. planlagte handlinger og nødvendige ressurser er tatt hensyn til i vårt rammeverk, og at kvalifikasjonene til våre medarbeidere blir opprettholdt gjennom faglig ajourhold og obligatoriske kurs. Dette gjør oss i stand til å utføre revisjonen av

Rømskog kommune på en faglig korrekt og god måte.

4.3 Revisors uavhengighet og objektivitet

KL § 79 og forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner mv. kap. 6 omhandler krav til revisors uavhengighet og objektivitet. Kravet til uavhengighet og objektivitet gjelder alle som foretar revisjon. Det påhviler derfor alle som utfører revisjon å foreta en løpende vurdering av sin uavhengighet. Bestemmelsene gjelder alle som utfører revisjon for kommunen. I følge revisjonsforskriften § 15 skal oppdragsansvarlig revisor hvert år, og ellers ved behov, avgi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget. Krav til uavhengighet og objektivitet gjelder også for revisors medarbeidere, men det er kun oppdragsansvarlige revisorer som plikter å legge fram en skriftlig vurdering for kontrollutvalget.

Uavhengigheten og objektiviteten til de revisorer som benyttes i Rømskog kommune er vurdert og funnet i orden.

Indre Østfold Kommunerevisjon IKS har etablert rutiner som sikre at alle ansatte har fokus på sin egen uavhengighet til de oppdrag som den

enkelte reviderer. Selskapet har fokus på vår væremåte og oppførsel, som sikrer profesjonalitet og objektivitet opp mot våre oppdragsgivere. Det er etablert etiske retningslinjer og varslingsrutiner.

5. Risikovurdering og vesentlighet

5.1 Risiko

Risiko handler om:

- Hva som kan gå galt
- Hvor sannsynlig er det at noe går galt
- Hva som er konsekvensen

Revisjonsstandarden ISA 315 "Identifisering og vurdering av risikoene for vesentlig feilinformasjon gjennom forståelse av enheten og dens omgivelser" inneholder krav for hvilke handlinger revisor skal utføre for å skaffe seg et grunnlag for å identifisere og anslå risikoer for vesentlig feilinformasjon i regnskapet.

Revisor gjennomfører risikoanalyser av kommunen for å kartlegge om det er områder hvor det foreligger risiko som kan medføre vesentlige feil i regnskapet. Gjennom analysene vurderes risiko på ulike områder, og resultatet av analysene avgjør omfanget og valget av revisjonshandlinger som revisor skal utføre. Revisor skal også vurdere om innhentet informasjon kan tyde på at det foreligger misligheter, og skal gjennom revisjonen bidra til å forebygge og avdekke misligheter. Kommunens internkontroll påvirker også risiko.

5.2 Foreløpig identifisering av områder der det kan foreligge høyere risiko

Vurderingen bygger på tidligere erfaringer, historiske regnskapsmaterieell og kommunens interne kontroll

Skille drifts- og investeringsregnskapet (vedlikehold/påkostning):

- Begrenset økonomi kan gi et motiv om å føre utgifter i investeringsregnskapet.

Budsjettrapportering-/justering:

- Administrativ bevilgningskontroll, rapportering til politiske organ. Oppfølging og justering.

Misligheter:

- Risikoen må alltid vurderes mht. fullmakter, bestillingsmuligheter, arbeidsdeling og bank, kontanter og annet løse.

Lov om offentlige anskaffelser

- Investeringsprosjekter-rammeavtaler
Brudd på regelverket kan medføre vesentlige kostnader for kommunen

Mva. og mva. kompensasjon

- Krevende område med tildels regelverk. Feil kan medføre store tap for kommunen.

5.3 Vesentlighet

Revisor fastsetter i revisjonsplanen en vesentlighetsgrense for regnskapet totalt sett. Videre fastsetter revisor en arbeidsvesentlighet som revisor bruker ved gjennomføring av revisjonen. Det blir også satt en grense for ubetydelig feil. Vesentlighetsgrensen for regnskapet totalt sett fastsettes med bakgrunn i risikoanalysen, revisors profesjonelle skjønn og den generelle kunnskapen revisor har om Rømskog kommune. Sammenhengen mellom vesentlighet og revisjonsrisiko er at jo høyere vesentlighetsgrensen er, jo lavere er revisjonsrisikoen, og vice versa.

Brukerne av regnskapet står i sentrum ved vurdering av vesentlighet, det vil si at feilinformasjonen er vesentlig dersom den antas å påvirke de økonomiske beslutningene til brukerne av regnskapet. Kommunens økonomiske evne til å tåle feil i regnskapet vil være sentral ved fastsettelse av vesentlighetsgrensen. Revisor har også økt aktsomhetsnivå på områder som har stor oppmerksomhet fra de folkevalgte.

Som brukere av Rømskog kommunens årsregnskapet regnes først og fremst kommunens politikere og administrasjon, men også innbyggerne og andre eksterne med interesse for kommunens virksomhet og planene for denne. Dette gjelder leverandører, långivere, kunder, skatte- og avgiftsmyndigheter og andre offentlige myndigheter, lokalsamfunn/ lokalpresse og samfunnet for øvrig.

6. Revisjonsplan

Med basis i revisjonsstrategi utarbeider revisor en revisjonsplan for oppdraget. Revisjonsplanene er mer detaljert enn overordnet revisjonsstrategi, og angir de enkelte revisjonshandlinger som revisor skal utføre. Revisjonsplanene er revisjonens interne dokument og skal ikke behandles politisk. Revisjonsplanen deler revisjonens ressurser inn i tre deler: regnskapsrevisjon, attestasjoner og annet.

6.1 Regnskapsrevisjon

Regnskapsrevisjon omfatter planlegging av oppdraget, kartlegging av kommunens risikoområder og intern kontroll, test av kontroller, budsjett og vedtaksoppfølging, substanshandlinger og årsoppgjørs handlinger. Regnskapsrevisjon består av følgende områder:

- o Lønn
- o Innkjøp
- o Investering / Driftsmiddelområdet
- o Finans
- o Overføring
- o Salg
- o Likvid
- o Regnskapsrapportering – budsjett, årsregnskap, annen økonomisk rapportering

Anslått tidsforbruk:

Ressursbehov for regnskapsrevisjon er anslått til 83 timer for 2019.

6.2 Attestasjoner

Det er et økende krav om uavhengig revisorkontroll av kommunens bruk av statlige midler. Slike kontroller/attestasjoner krever egen planlegging og egne handlinger, for å bekrefte kontrollpunkter og avgi særskilt revisors rapport.

Revisjonen gjennomfører kontroller for å bekrefte kommunens krav om merverdiavgiftskompensasjon hver termin, dvs. 6 ganger i året. Revisjonen er ansvarlig for å sende kompensasjonskravet via Altinn, på vegne av våre oppdragsgivere.

Videre er det knyttet revisjonsarbeid til kontroll av tilskudd til ressurskrevende tjenester, kulturelle skolesekken og statstilskudd PU.

Revisjonen tar høyde for i sin planlegging at omfanget av slike attestasjonskrav er varierende.

Anslått tidsforbruk:

Ressursbehov for attestasjoner er anslått til 55 timer for 2019

6.3 Annet

Som beskrevet innledningsvis i dokumentet omfatter ressursinnsatsen arbeid knyttet til og deltagelse i kontrollutvalgs- og kommunestyremøter mv. I tillegg til det bistår revisjonen med veiledning knyttet til ulike problemstillinger gjennom hele året ved behov.

Anslått tidsforbruk:

Ressursbehov for annet er anslått til 20 timer for 2019.

7. Oppsummering

Den overordnede revisjonsstrategien og revisjonsplanene vil gjennom året være til kontinuerlig vurdering etter hvert som revisjonen utføres. Hvis spesielle forhold skulle oppstå i løpet av året, vil det være muligheter for at det blir visse omprioriteringer i denne planen. Dette vil også være tilfelle dersom noen av de planlagte kontrollene viser seg lite hensiktsmessig å gjennomføre.

Indre Østfold Kommunerevisjon IKS
Rakkestad 09.08.2019

Pavel Makarov
for Rita Elnes
Distriktsrevisor

Lene Eilertsen
Lene Eilertsen
Revisor

Saksnr.: 2019/9252
Dokumentnr.: 5
Løpenr.: 162620/2019
Klassering: 510/121
Saksbehandler: Anita Rovedal

Møtebok

Behandlet av	Møtedato	Utvalgssaksnr.
Kontrollutvalget Rømskog	27.08.2019	19/18

Revisjonens oppdragsvurdering

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

Kontrollutvalget tar revisjonens oppdragsvurdering til orientering.

Rakkestad, 19.08.2019

Indre Østfold kontrollutvalgssekretariat IKS

Vedlegg

- Oppdragsvurdering Rømskog kommune

Saksopplysninger

Kontrollutvalgets påseansvar overfor revisjonen omfatter blant annet å vurdere revisors oppdragsvurdering og uavhengighetserklæring.

Kontrollutvalget skal hvert år motta en skriftlig egenvurdering av revisors uavhengighet, jfr. revisjonsforskriften § 15. Oppdragsansvarlig revisor skal vurdere egen uavhengighet opp mot krav i kommuneloven § 79 og forskrift om revisjon § 12 om krav til vandel. Denne ble behandlet i kontrollutvalgsmøte 28.05.2019.

Videre legger IØKR IKS fram oppdragsvurdering for den enkelte kommune med en vurdering av uavhengighet, objektivitet, kapasitet og kompetanse. Revisjonen har vurdert *at kapasitet og kompetanse er til stede for å utføre revisjonen i NN kommune på en god måte, både for regnskapsrevisjonen og forvaltningsrevisjonen.*

Oppdraget for eierkommunene beskrives slik:

Det skal avgis en revisors beretning for regnskapets riktighet og at regnskapet er i overensstemmelse med lover og god regnskapsskikk. Det skal også utarbeides forvaltningsrevisjonsrapporter som bygger på, og måles opp mot bestemmelser i lover og forskrifter samt standard for forvaltningsrevisjon RSK 001.

Vurdering

Sekretariatet anbefaler at kontrollutvalget tar revisors oppdragsvurdering til orientering.

Indre Østfold Kommunerevisjon IKS		Klientnr.: Rømskog kommune	Arkiv:
Oppdrag:	Rømskog kommune	Utarbeidet dato/sign.: 15/08/19/PM	År: 2019
Enhet:	Regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon	Gjennomgått dato/sign.:	Side: 1
Sak: OPPDRAGSVURDERING			
Oversikt over team og timebudsjett			
Ansvarlig revisor:	<i>Rita Elnes, Pavel Makarov</i>	Timer:	
	<i>Kontaktperson: Lene Eilertsen</i>		
Medarbeider(e):	<i>RR team;</i>	Timer:	
	<i>Svend-Harald Klavestad, Sabri Mousa,</i>		
	<i>Unni Torp, Jehona Rukiqi og</i>		
	<i>Inger Marie Karlsen-Moum</i>		
	<i>FR team;</i>		
	<i>Casper Støten, Sten Morten Henningsmoen</i>		
	<i>og Frank Wily Vindløv Larsen.</i>		279 timer (158 RR/121 FR)
Vurdering av uavhengighet og objektivitet, jf. ISA 200 pkt 14 og ISA 220 pkt. 11			
<i>Revisjonen blir utført etter god revisjonsskikk. Medarbeidere på oppdraget er vurdert i forhold til krav i pkt. 11 i ISA 220. Det er vurdert slik at sammensetningen på teamet ikke bryter mot noen av punktene i standarden.</i>			
Vurdering av kapasitet og kompetanse, jf. ISA 220 pkt. 14			
<i>Det vurderes slik at kapasitet og kompetanse er tilstede for å utføre revisjonen i Rømskog kommune på en god måte, både for regnskapsrevisjonen og forvaltningsrevisjonen.</i>			
Hva består oppdraget av, spesielle vilkår for oppdraget eller avtale, jf. ISA 220 pkt.15			
<i>Det skal avgis en revisors beretning for regnskapets riktighet og at regnskapet er i overensstemmelse med lover og god regnskapsskikk. Det skal også utarbeides forvaltningsrevisjonsrapporter som bygger på, og måles opp mot bestemmelser i lover og forskrifter samt standard for forvaltningsrevisjon RSK 001.</i>			
Skal det sendes engasjementsbrev eller inngås særskilt avtale? Jf. ISA 210 pkt. 9, 10,11 og 12			
Ja / nei			
<i>Nei</i>			
Hvis nei, begrunnelse:			
<i>Det var sendt engasjementsbrev til <u>alle</u> kommunene i Østfold fra det selskapet vi ble fisjonert fra (Østfold kommunerevisjon). Ved oppstart av nytt selskap IØKR fra 01.01.02 ble oppdraget (innhold og arbeidsdeling) behandlet i eierkommunene i forbindelse med oppdeling i revisjon og sekretariat. Det ble ikke skrevet nye engasjementsbrev nettopp med bakgrunn i foran nevnte resonnement.</i>			

Saksnr.: 2019/9252
Dokumentnr.: 4
Løpenr.: 162615/2019
Klassering: 510/121
Saksbehandler: Anita Rovedal

Møtebok

Behandlet av Kontrollutvalget Rømskog	Møtedato 27.08.2019	Utvalgssaksnr. 19/19
---	-------------------------------	--------------------------------

---

Informasjon fra revisjonen

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

Kontrollutvalget tar informasjonen fra revisjonen til orientering

Rakkestad, 13.08.2019
Indre Østfold kontrollutvalgssekretariat IKS

Vedlegg

Ingen

Saksopplysninger

Revisjonen orienterer kontrollutvalget om revisjonens arbeid og status for

- forvaltningsrevisjon
- selskapskontroll
- løpende regnskapsrevisjon.

Vurdering

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å ta saken til orientering.

Saksnr.: 2019/9252
Dokumentnr.: 1
Løpenr.: 158959/2019
Klassering: 510/121
Saksbehandler: Anita Rovedal

Møtebok

Behandlet av Kontrollutvalget Rømskog	Møtedato 27.08.2019	Utvalgssaksnr. 19/20
---	-------------------------------	--------------------------------

---

Eventuelt

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

Saken legges frem uten innstilling

Rakkestad, 07.08.2019

Indre Østfold kontrollutvalgssekretariat IKS